

Ankara Üniversitesi
Dil ve Tarih - Coğrafya
Fakültesi Dergisi

İKİ AYDA BİR ÇIKAR

İkinci Yıl

Cilt: II - Sayı : 2

İkincikânun - Şubat

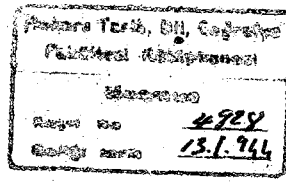
1 9 4 4

ANKARA

Yazı İşleri Müdürü
Şevket Aziz KANSU

Yazı İşleri Müdür Muavini
Melâhat ÖZGÜ

Yazı İşleri ve Yönetim Kurulu
Cemal ALAGÖZ, Şinasi ALTUNDAĞ, Bekir Sıtkı BAYKAL,
Niyazi BERKEŞ, Pertev BORATAV, O.LACOMBE,
B. LANDSBERGER.

ANKARA ÜNİVERSİTESİ
TARİH DİL VE EDEBİYAT

FAKÜLTE 1943-44 ÖĞRETİM YILININ AÇIŞ SÖYLEVİ

Ord. Prof. Dr. ŞEVKET AZİZ KANSU

Fakülte Dekanı

Bugün 1943-1944 ders yılına başlarken Cumhuriyetimizi kuran Ebedî Şef Atatürk'ün sevgili hatırasını minnetle analım. Millî Şefimiz büyük İnönü'ye ve ülkümüze inan ve bağlılığımızı bir kerre daha tekrarlıyalım.

Coğrafya Profesörümüz Sayın Cemal Alagöz bu yılın ilk dersini biraz sonra verecek. Ben sizlere geçen 1942-1943 ders yılında Fakültemizin bilimsel çalışmaları hakkında söyleyeceğim.

Fakültemizin bilimsel çalışmaları öğretim bölümlerindeki normal takrir, seminer, laboratuvar mesaisinin dışında, doktoralarımız, serbest derslerimiz, yayınlarımız, dergimiz, Ankara Üniversitesi Haftası, araştırma gezileri, Fakültenin genel ve Enstitü kütüpanelerinin gelişmesi için alınan tedbirler suretinde toplanabilir.

Serbest derslerimize geçen yıl başladık. Kış ve yaz semesterlerinde Fakültemizin sayın öğretim azaları, Felsefe, Pedagoji, Tarih, Coğrafya, Edebiyat, Sumeroloji, Hindoloji, Hititoloji konuları üzerinde ilgili çevre tarafından büyük bir dikkat ve önemle dinlenen konferanslar verdiler. Bu konferanslarımızın kış semesteri devresindekilere 16. XI. 1942 tarihinde başladık ve 27. 1. 1943 tarihinde bitirdik. Yaz semesteri serbest derslerine de 15. 3. 1943 tarihinde başladık ve 28. IV. 1943 de bitirdik. Birinci devrede 28 saat ve ikinci devre de 19 saat ders verilmiştir. Bundan başka Türk Tarih Kurumu Muhabir âzasından Halim Baki Kunter tarafından 14. 1. 1943 tarihinden 1. IV. 1943 tarihine kadar Türk-İslâm medeniyeti üzerine ilgi çeken 7 konferans verilmiştir. 23. 2. 1943 tarihinde Sayın Ord. Prof. Akil Muhtar Özdem (İstanbul) ilim önünde ahlâk konulu bir konferans vermiştir. Bunun haricinde British Council delaletiyle, Dr. Cl. Leech, Profesör Ifor Evans (Londra) ve İstanbul Üniversitesinden A. R. Humphreys de İngiliz edebiyatı üzerine konferans vermişlerdir.

Bükreş Üniversitesi Rektörü Sayın Profesör Horia Hulubei Fakültemizi ziyaret etmiş ve 22. V. 1943 tarihinde en son araştırmalara göre "Unsurların sınıflanması,, adlı bir konferans vermiştir.

Serbest derslerimize, konferanslara bu. ders yılında da devam edeceğiz.

Yayınlarımız: Elimizdeki bütün imkânlarla Fakültemiz yayınlarını çoğaltmak istiyoruz. Bir taraftan öğrenciler için ders kitaplarını ve di-

ger taraftan müracâat ve ana ilim kitaplarını yayınlamak gayesindeyiz. 1942-1943 ders yılında telif ve tercüme olarak 6 eser çıkardık. 1940-1941 yıllık çalışmaları dergisi tamamlandı. Geçen ders yılından itibaren çıkarmağa başladığımız Fakülte dergisinin birinci cildi 5 sayı ile tamamlanmıştır. 1000 sayfadan fazla olan dergimizin birinci cildinde 49 makale ve araştırma 33 kontrandü ve iki tebliğ ile" Üniversite ve Fakülte haberleri intişar etmiştir. 1943-1944 yeni ders yılının başında dergimizin ikinci cildinin birinci sayısını Cumhuriyet sayısı olarak çıkardık, ve Cumhuriyetimizin XX inci yıldönümünü bu sayıda Fakültemizin yetiştirdiği kıymetli ve genç Edebiyat doktorlarımızın tezlerinin hülasalarını kendi imzaları altında neşretmekle kutladık.

Basılmasını bekleyen bir çok değerli eserlerin bir an önce yayınlanmasını sağlayacak tedbir olarak yalnızca Fakültelerin neşriyatını basacak bir Üniversite Matbaasının organize edilmesini temenni ediyorum. Bu suretle fakültelerimizin yayınları yüksek Vekillığın yayınları ile birlikte memlekette hakiki bir ilim ve hümanite havasının şartlarını yerine getirecek, ilim dilimiz kökleşecek zenginleşecek ve millî ilmin temellerinden birisini teşkil eden eserlerimiz ağır basan bir yekûn tutmak yoluna girecektir.

Ankara Üniversitesi haftaları: Geçen yıl Fakültemiz bu haftayı ilk defa Kars Vilâyetimizde açtı. Geçen yıl bu haftaya Fakültemizin öğretim âzalarıyla beraber Yüksek Ziraat Enstitüsü Profesörleri de iştirak etmişlerdir. Bu seneki haftamızı, Hatay Vilâyetimizde 10-19 Eylül tarihleri arasında açtık. Bu yılık haftamıza Fakültemiz Profesör ve Doçentlerinden başka, Hukuk Fakültesi ve Yüksek Ziraat Enstitüsü Profesörleri de iştirak etmişlerdir.

Kütüphanemiz : Fakültemizin genel kütüphanesinde periyodiklerde dahil olmak üzere 11.023 kitap vardır. Enstitü kütüphanelerimizde 33.308 kitap mevcuttur. Bütün Fakültemizin kitap sayısı 44.331 dir. Gerek genel kütüphanemizin ye gerekse Enstitü kütüphanelerinin gelişmesi için imkân nisbetinde çalışıyoruz. Hususî Kütüphaneler satın alıyoruz. Ancak burada genç arkadaşlarımdan, okumak için aldıkları kitapları iyi kullanmalarını, kitapların muhafazasında, ve tekrar iadesinde çok. duygulu olmalarını bilhassa rica ederim. Ve bu İşin bir aydın Üniversiteli genç için bir ödev olduğunu hatırlatacağım. Geçen ders yılında Profesörlerimiz, Doçentlerimiz ve Asistanlarımızdan ve keza doktorasını hazırlıyan ilmî yardımcılarımızın bir kısmı tetkik gezilerine çıkmışlardır. Keza bu sene Coğrafya Doçentlerimizden Danyal Bediz'in idaresinde 24 kişilik bir talebe kafesi 9. VII. 1943-31. VIII. 1943 tarihleri arasında Batı Anadolu'da Coğrafya tetkik gezisi yapmıştır.

1942-1943 ders yılında Fakültemiz Öğretim kadrosundan pedagoji Profesörü İsmail Hakkı Baltacıoğlu, Estetik Profesörü Suut Kemâl Yetkin, Türk Dili ve Edebiyatı Doçentlerinden Dr. Tahsin Banguoğlu mebus seçilerek ayrıldılar. Yine Coğrafya Profesörü Dr. H. Louis hükümeti ta-

rafından Kolonya Üniversitesi Coğrafya Ordinaryüs Profesörlüğüne terfi suretile tayin edildiğinden ayrıldı. Fakültemizde vazife gördükleri müddetce Fakültemizin ilim ve öğretim bakımından ilerilemesine çalışan bu sayın arkadaşlarıma içten gelen teşekkürlerimi bildirmek ve yeni vazifelerinde kendilerine muvaffakiyet dilemek bizim için zevkli bir vazifedir.

Geçen ders yılında Fakültemizin tedris kadrosunda Klâsik Şark Dilleri Profesörlüğüne Profesör Necati Lugal, Fransız Dili ve Edebîyatı Profesörlüğüne Profesör Yusuf Şerif Kılıçel, ve metinler şerhi konferansçı Profesörlüğüne de Profesör Ferit Kam tayin edilmişlerdir. Bu ders yılı başında da Hungaroloji profesörlüğüne Profesör Tibor H. Kun atanmıştır. Sayın Profesörlere muvaffakiyetler-dilerim.

1942-1943 ders yılında 16 Doçentimiz habilitasyın geçirmiştir. Yine Fakültemiz Profesörler Meclisinin gösterdiği lüzum üzerine Türk Dili, Türk Edebiyatı, Orta zamanlar tarihi, Yeni ve Son zamanlar tarihi, Klâsik filoloji ve Etnoloji bölümleri için doçentlik ehliyeti müsabaka imtihanı açılmıştır.

Fakültemizin öğrenci sayısı : 1942-1943 yılında Kız ve Erkek öğrenci sayısı 731 dir. Kız öğrenci 414, Erkek öğrenci 317 dir. Mezun olan öğrenci sayısı Kız 21, Erkek 20. Genel sayı 41 dir.

Doktorlarımız : Malzemelerini memleketimizin Arkeolojik, antropolojik, sosyolojik, coğrafik, filolojik, tarihi geçmiş veya bugünkü realitelerinden alan araştırmalara dayanarak 1940 yılındanberi Fakültemizin tarih, coğrafya", klâsik filoloji, Sumeroloji, Hititoloji, sinoloji, antropoloji ve etnoloji, arkeoloji, ve felsefe, bölümlerinden yetiştirdiğimiz doktorlarımızın tezleri sahalalarında ilme bir *Contribution'dir*. Yalnız 1942-1943 ders yılında 15 namzede Fakültemiz Edebiyat doktoru ünvan ve payesini tevcih etmiştir.

Doktorlarımızın 6 sı bayan 16 sı bay olmak üzere umumî yekûnu 22 dir.

Fakültemizin öğretim, imtihanlar. Doktora, harçlıklı öğrenci, ilmî yardımcı talimatnameleri yeniden tanzim edilmiş ve esas talimatname ile Doçentler talimatnamesinde de icap eden ilâveler yapılmış ve Yüksek Vekilliğin tasdikinden geçmiştir. Kütüphanecilik kurslarımız verimli olarak devam etmektedir.

Geçen öğretim yılı içinde Fakültemizin damı altında bize şeref veren II. Maarif Şurası, Cumhuriyet Halk Partisi VI. Büyük Kurultayı, VIII. Milli Türk Tıp Kongresi toplanmıştır.

Sayın Profesörler ve genç arkadaşlarım,

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin 1943-1944 ders yılını açtım. Hepinize, hepimize candan başarılar dilerim.

Söz, Profesör Cemal Alagözündür.